

Datum
2024-07-09

Ärendenr
MSB 2024-05769-2

Ert datum
2024-08-07

Er referens
KN2024/00705

Enheten för försörjningsberedskap (KC-UT-FÖ)
John Angrén

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2024:19 En ny beredskapssektor – för ökad försörjningsberedskap

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) välkomnar delbetänkandets förslag om en ny beredskapssektor för Industri, bygg och handel.

MSB instämmer i förslaget att Tillväxtverket och Sveriges geologiska undersökning (SGU) samt Boverket utnämns till beredskapsmyndigheter, och anser att dessa bör ingå i den nya sektorn Industri, bygg och handel.

MSB anser dock att utredningen inte tillräckligt belyst frågan om vilken myndighet som ska ansvara för den föreslagna beredskapssektorn och avstyrker därför utredningens förslag i denna del. Istället delar myndigheten Försvarsberedningens bedömning att MSB bör axla ansvaret för industriell beredskap, såsom beredningen framför i rapporten *Kraftsamling*¹. Vidare noterar MSB att utredningen inte belyst myndighetens roll och arbete inom den pågående utvecklingen av försörjningsberedskapen. MSB vill framföra att i det fall sektorsansvaret ges till den föreslagna myndigheten är det av stor vikt att MSB ingår som beredskapsmyndighet i den föreslagna sektorn.

MSB instämmer i förslaget att återinföra byggnads – och reparationsberedskapen (BRB), men bedömer att frågan om innehåll, ansvar och organisering bör analyseras djupare än vad utredningen gjort.

¹ Kraftsamling - Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret. Ds 2023:34.

En ny sektor för Industri, bygg och handel

MSB välkomnar utredningens förslag i avsnitt 2.2 avseende en ny sektor för Industri, bygg och handel². Myndigheten har sedan tidigare identifierat industri, handel, utrikeshandel samt bygg och anläggning som viktiga samhällsfunktioner. Myndigheten instämmer i utredningens bedömning att det är en brist för totalförsvaret att dessa viktiga samhällsfunktioner saknar hemvist i en beredskapssektor. MSB är mån om systemets samlade funktionalitet.

Sektorsansvaret

MSB avstyrker utredningens förslag i avsnitt 2.6 avseende utpekande av sektorsansvarig myndighet. MSB anser att utredningen inte tillräckligt belyst vad ett sektorsansvar innebär för den föreslagna sektorn. Myndigheten delar bedömningen som Försvarsberedningen för fram i rapporten *Kraftsamlning*, att MSB bör axla sektorsansvaret för industriell beredskap och ansvar för stärkt samordning av ekonomiskt försvar. MSB instämmer dock i att Tillväxtverket bör ges en utökad roll genom att utses till beredskapsmyndighet inom den föreslagna sektorn.

Försvarsberedningens och MSB:s syn ligger i linje med den slutsats som presenterades i SOU 2023:50 *En modell för svensk försörjningsberedskap*, att MSB bör ansvara för såväl den nationella samordningen av försörjningsberedskapen som för det område som av utredningen benämndes *övriga varor och tjänster*. MSB anser att försörjningsflöden och branscher inom *övriga varor och tjänster*³ har en stark korrelation till det som bör tillhöra den föreslagna sektorn Industri, bygg och handel.

MSB utgör redan idag en sammanhållande aktör inom försörjningsberedskap och totalförsvaret, där näringslivet och särskilt industrin är av central betydelse. Mot bakgrund av det har MSB med ökande fokus bidragit till beredskapsutveckling inom företag och branschorganisationer. Därtill bidrar de två pågående regeringsuppdragen⁴ inom försörjningsberedskap till fördjupad förståelse både vad gäller information till företag och förutsättningarna att genomföra försörjningsanalys inom industrin. Vidare har MSB ett välutvecklat säkerhetsskydd på plats, inklusive tekniska system och kompetenser samt en stark informationssäkerhetskultur. Dessa förmågor tar lång tid att bygga upp.

Utredningen anser med hänvisning till ansvars- och kompetensprinciperna att det inte går att ge beredskapsansvar till en myndighet som inte har ansvaret i fredstid. Samtidigt konstaterar utredningen att det i dagsläget inte finns någon myndighet som har den sektorsspecifika kompetens om Industri, bygg och handel som krävs. Enligt MSB skiljer sig detta förhållande mot övriga befintliga beredskapssektorer, exempelvis energi och livsmedelsförsörjning. Utredningen skriver dessutom att den föreslagna myndigheten skulle behöva utveckla både bransch- och sektorsspecifik kompetens (försörjningskedjor

² MSB anser att bygg är en industri och att sektorn därför ska heta Industri och handel. För vidare läsning se *Samlad bedömning av genomförbarheten av Försvarsberedningens delrapport Kraftsamlning – MSB:s redovisning av regeringsuppdrag (Fö2023/01997)*.

³ Som de relevanta områden som idag inte har hemvist i en av de 10 befintliga beredskapssektorerna, exempelvis gruv-, metall- och mineralnäring, skogsindustri, kemisk industri, elektroniska komponenter, fordon och verkstadsindustri, bygg och anläggning samt delar av försvarsindustrin.

⁴ Fö2024/00053 samt Fö2023/01775.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

och flöden mellan olika varor och tjänstegrupper) och beredskapskompetens för att ta sig an uppdraget. Med anledning av att uppbyggnaden brådskar bedömer MSB att denna förmågeutveckling i så fall kommer att behöva ske parallellt vid Tillväxtverket.

Det kan vara lämpligt och viktigt att göra viss åtskillnad mellan statens beredskapsbehov och den främjande och näringspolitiska uppgiften. Kärnan i sektorsansvaret består enligt MSB i att utveckla näringslivets och industrins *beredskap*. I enlighet med ansvars- och kompetensprinciperna bör därför en myndighets beredskapskompetens i detta fall värderas högt.

I utredningen SOU 2023:50 *En modell för svensk försörjningsberedskap* föreslås MSB, i likhet med ÖCB⁵, ges ansvar för den nationella samordnande funktionen avseende försörjningsberedskapen. MSB anser att den potentiella synergieffekten mellan den föreslagna nationella samordningsfunktionen och ett direktansvar för industriell beredskap är en viktig aspekt att beakta inför beslut om sektorsansvar.

MSB vill framföra att om sektorsansvaret ges till Tillväxtverket är det av stor vikt att MSB utses till beredskapsmyndighet i den föreslagna sektorn. MSB kan ges ett funktionsansvar inom exempelvis försörjningsanalys eller hot- och riskbedömning för samhällsviktig verksamhet inom industri och handel. Ett alternativt förslag är att sektorn organiseras enligt ett myndighetsvist branschansvar för de branscher som ingår i sektorn.

Bygg- och reparationsberedskapen

MSB instämmer i behovet att återinrätta byggnads – och reparationsberedskapen (BRB).⁶ Myndigheten anser dock att det krävs ytterligare analys avseende vad som ska ingå i byggnads – och reparationsberedskapen, hur den ska organiseras samt hur ansvarsförhållandena ska se ut. Den tidigare bygg – och reparationsberedskapen utgjordes av en egen organisationsstruktur utöver beredskapsmyndigheterna. BRB är en viktig fråga som rör kompetens både avseende ledning och särskilda byggmetoder.

MSB avstyrker utredningens förslag 2.3.2 och 2.5.1 om att ge myndigheter ett interimistiskt ansvar för byggnads – och reparationsberedskapen till dess någon annan utsetts eller fördjupade analyser genomförts. Ett tillfälligt ansvar motiverat av omvärldsläget ger inte en god grund för att bygga relationer med viktiga företag, genomföra avtalsmässiga investeringar eller nödvändig kompetensuppbyggnad inom området. MSB gör i nuläget ingen förnyad bedömning av ansvarsfrågan än vad som tidigare redovisats i *Civilt försvar mot 2030 – ett totalförsvar i balans*.

Myndigheter ingående i sektorn

MSB tillstyrker utredningens förslag i avsnitt 2.3, 2.4 samt 2.5 att utnämna Tillväxtverket, SGU och Boverket till beredskapsmyndigheter. MSB noterar att utredningen gett ett

⁵ ÖCB hade ansvar för försörjningsberedskap för att gagna helheten. En anledning till detta var insikten att industriell försörjning var centralt för stora delar av totalförsvaret, och därför borde ha en central placering nära det samordningsuppdrag som ÖCB hade. För ÖCB blev försörjningsberedskapen och den nära samverkan med industrin något som gagnade det samlade funktionssättet och systemet samt industrins förmågeutveckling.

⁶ Se vidare resonemang i MSB:s redovisning *Civilt försvar mot 2030 – ett totalförsvar i balans*, sid 46.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

konsultföretag i uppdrag att analysera SGU och Tillväxtverkets förutsättningar att utses till beredskapsmyndigheter och sektorsansvarig myndighet, men uppfattar att utredningen väljer att inte gå lika djupt i sin analys av Boverket.

MSB har identifierat bygg och anläggning som en viktig samhällsfunktion och konstaterat att den idag saknar hemvist i en beredskapssektor.⁷ MSB har tidigare föreslagit att Boverket utnämns till bevakningsansvarig myndighet, bl.a. mot bakgrund av myndighetens roll i samhällsplanering i stort.⁸

Tidsförhållanden

Ett bärande skäl till att MSB anser sig som lämplig sektorsansvarig i den föreslagna beredskapssektorn Industri, bygg och handel är behovet av skyndsamt genomförande som det säkerhetspolitiska läget kräver.

I detta ärende har generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka beslutat. John Angrén, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Annika Elmgart, enhetschefen Anna Rinne, utredarna Emma Ferm Lindgren och Fredrik Lundgren deltagit.

Charlotte Petri Gornitzka

John Angrén

⁷ Lista med viktiga samhällsfunktioner – Utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap.

⁸ Förslag till ändring av bilagan till förordning 2015:1052 - Svar på regleringsbrevsuppdrag 5, 2018 (MSB 2018-02891).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984